

VI. Alföld Konferencia

ÚJRAKEZDŐK A PERIFÉRIÁN – LESZAKADÁS, VÁLSÁG ÉS HELYI VÁLASZOK AZ ALFÖLDÖN ÉS AZON TÚL

Programfüzet és absztraktok

Békéscsaba, 2018

Program

2018. december 6.

9:00-tól REGISZTRÁCIÓ

10:00 KÖSZÖNTŐ

10:10 – 11:15 I. KERESZTAL BESZÉLGETÉS –
A VIDÉKI KUTATÓI ÉS FELŐOKTATÁSI LÉT A
RENDSZERVÁLTÁS ELŐTT ÉS UTÁN

Résztevők: Csatári Bálint, Dövényi Zoltán, Rakonczai
János

11:20 – 12:30 II. KERESZTAL BESZÉLGETÉS –
A PERIFÉRIAKUTATÁS MÓDSZERTANI DILEMMÁI

Résztevők: Németh Krisztina, Oblath Márton, Málovics
György

12:30 – 13:30 EBÉD

13:30 – 15:15 SZEKCIÓÜLÉSEK I.

15:15 – 15:30 KÁVÉSZÜNET

15:30 – 17:00 SZEKCIÓÜLÉSEK II.

17:00 KONFERENCIA ZÁRÁSA

SZEKCIÓÜLÉSEK

1. Szekció: Társadalmi innováció

Könyvtár

Moderátor: Mihály Melinda

- 13:30 – 13:45 **Kiss Julianna:** A társadalmi vállalkozások helyzete és ökoszisztémája Magyarországon
- 13:45 – 14:00 **Hamza Eszter, Király Gábor, Rácz Katalin, Szabó Dorottya, Vásáry Viktória:** A szociális szövetkezetek szerepe a helyi fejlesztésben
- 14:00 – 14:15 **Virág Ádám:** Szubsztantív gazdasági hatás vizsgálata a szociális szövetkezetekben
- 14:15 – 14:30 **Molnár György, Havas Attila:** Társadalmi innováció, marginalizáció és szociális mikrohitelkezés
- 14:30 – 14:45 **Kiss Márta – Rácz Katalin:** A helyi önkormányzatok szerepe a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek kompenzációjában
- 14:45 – 15:00 **Mihály Melinda:** Autonómia és képessé tétel a periferezálódás kontextusában. Esettanulmányok Magyarországról és Németországból.
- 15:00 – 15:15 **Erdélyi Miklós, Erdélyi Iлона:** Közösség és kultúra alapú falufejlesztés Ópályiban

2. Szekció: Szegregátumok

Konferencia terem

Moderátor: Szarvák Tibor, Kovács Gábor

- 13:30 – 13:45 **Masinka Kitti:** Válság, egyenlőtlenségek, Slumosodás – helyzetkép és lehetséges megoldások mezőföldi területeken
- 13:45 – 14:00 **Czibere Ibolya, Kovács Gábor, Balcsók István, Szarvák Tibor:** A lakhatási körülmények jellemzői egyes szegregátummal rendelkező alföldi településeken

- 14:00 – 14:15 **Ditzendy Arisztid:** Jó gyakorlatok - településszociológiai keretek a felzárkózási programokban
- 14:15 – 14:30 **Balog Imre, Bóka Tamás, Thékes István:** A nyelvhasználat jellemzői a szegregátumban élő 14-18 évesek közösségeiben
- 14:30 – 14:45 **Szécsi Judit:** Pszichoaktív szerhasználat a marginalizálódott emberek
- 14:45 – 15:00 **Málovics György, Méreiné Berki Boglárka:** Városi deszegregáció a szegedi telepfelszámolás példáján keresztül – a kutatói részvétel szerepe és kihívásai egy deszegregációs folyamatban

3. Szekció: Gazdaság és térségi potenciálok

Szundi terem

Moderátor: Nagy Erika

- 13:30 – 13:45 **Kozma Gábor, Molnár Ernő:** A határmentiség megjelenése Debrecen gazdaságfejlesztésében
- 13:45 – 14:00 **Molnár Ernő:** Globális hálózatokba integrálódó beszállítók a periférián: egy mezőtúri esettanulmány
- 14:00 – 14:15 **Virág Tünde:** Demográfiai változás és gazdasági expanzió: többletek és hiányok egy alföldi kisváros munkaerőpiacán
- 14:15 – 14:30 **Horváth Gergő, Nagy Gyula:** A zsugorodó települések településfejlesztési kérdései
- 14:30 – 14:45 **Gulyás Péter:** A turizmus szerepe az alföldi járárok fejlettségében
- 14:45 – 15:00 **Szederkényi Kornélia:** Az Őrség turisztikai programkínálatának vizsgálata kereskedelmi oldalról
- 15:00 – 15:15 **Horváth Nikoletta, Nagy Gyula:** Városi funkcionális transzformáció – felhagyott területek kialakulása, átalakulása és újrahasznosítása

4. Szekció: Újrakezdés + állam

Emeleti terem

Moderátor: Nagy Gábor

- 13:30 – 13:42 **Dobó Marianna:** Települési tervek készítésének módszertana
- 13:42 – 13:54 **Kovács Teréz:** Egy gazdaságfejlesztési stratégia tapasztalatai - A vajdasági magyar közösségnek nyújtott támogatás alapján
- 13:54 – 14:06 **Kincses Boglárka, Nagy Gyula:** Vajdasági hallgatók iskolaválasztási attitűdjének vizsgálata a Szegedi Tudományegyetemen
- 14:06 – 14:18 **Egri Zoltán, Bodnár Gábor:** A kelet-közép-európai régió (NUTS3) gazdasági-társadalmi térszerkezetének vizsgálata
- 14:18 – 14:30 **Pénzes János:** Az Alföld fejlettségi térszerkezetének vizsgálata egy évszázad távlatában
- 14:30 – 14:42 **Vida György:** Az állam és a térfelosztás szerepe az egyenlőtlen politikai participáció kialakulásában az Alföldön
- 14:42 – 15:54 **Szelei Antónia:** Az öngyilkos magatartással, illetve az eutanáziával kapcsolatos attitűdök felmérése onkológiai betegek körében
- 15:54 – 15:06 **Malatyinszki Szilárd:** A társadalmi jólét és az identitás összefüggéseinek vizsgálata Békésben
- 14:06 – 15:15 **Nagy Gábor:** A Nemzeti Eszközkezelő hatása a lakáspiacokra

5. Szekció: Szolidaritás és válság kerekasztal

Könyvtár

Moderátor: Kincse Szabolcs

- 15:30 – 17:00 Kerekasztal beszélgetés
Résztevők: **Both Emőke, Csoba Judit, L. Ritók Nóra, Méreiné Berki Boglárka**

6. Szekció: Marginalizált terek/csoportok

Konferencia terem

Moderátor: Velkey Gábor

- 15:30 – 15:45 **Borzán Anita, Szekeres Bernadett:** Dél-Alföldön és Nyugat-Dunántúlon tevékenykedő civil szervezetek tevékenységének és információs rendszerének összehasonlítása
- 15:45 – 16:00 **Kis Diána:** Nemesnádudvar a 21. században
- 16:00 – 16:15 **Bogárdi Tünde:** Egy falu a belső periferián - Átány
- 16:15 – 16:30 **Vigvári András:** Marginalizáció vagy szabadság? A külterületi zártkertek lakás-mobilitási aspektusai
- 16:30 – 16:45 **Bácsakainé Dr. Pristyák Erika:** A bokortanyák társadalmi-gazdasági differenciálódása (2001-2017)
- 16:45 – 17:00 **Miklé György:** Átmenetek és a helyi kontextus: majorok az elmúlt száz évben

7. Szekció: Innováció

Szundi terem

Moderátor: Dudás Gábor

- 15:30 – 15:45 **Koltai Zoltán:** Az alföldi települések telephelyi sikerességének megítélése
- 15:45 – 16:00 **Szalai Ádám:** Intelligens fejlődés vidéki térségekben: eddigi eredmények és jövőbeli lehetőségek
- 16:00 – 16:15 **Nagy Csongor:** Néhány másodlagos adatforrás relevanciája az ipar 4.0 területi hatásainak megragadásában
- 16:15 – 16:30 **Francia Dóra, Nagy Gyula:** Kreatív stratégiák integrálása a városfejlesztési folyamatokba – a köztér felméréstől a köztéri miliő kialakításáig
- 16:30 – 16:45 **Péter Zsolt, Orosz Dániel:** „Okos települések” az Európai Unió rurális térségeiben
- 16:45 – 17:00 **Dudás Gábor:** Az Airbnb szálláskínálatának jellemzői az Alföldön

8. Szekció: Klíma
Emeleti terem
Moderátor: Hoyk Edit

- 15:30 – 15:45 **Király Gábor:** Szaktanácsadók és klímaváltozás
Magyarországon
- 15:45 – 16:00 **Hoyk Edit:** Klímaváltozás és települési adaptáció az
Alföldön
- 16:00 – 16:15 **Kovács András Donát:** Klímapolitikák a Visegrádi
országokban
- 16:15 – 16:30 **Lennert József:** A magyar vidék demográfiai kihívásai és
a klímaváltozás
- 16:30 – 16:45 **Duray Balázs:** Mezőgazdasági termelők attitűdjének
vizsgálata, alföldi mintaterületeken
- 16:45 – 17:00 **Koós Bálint:** A gazdálkodók klímaváltozással
kapcsolatos percepciója

KREATÍV STRATÉGIÁK INTEGRÁLÁSA A VÁROSFEJLESZTÉSI FOLYAMATOKBA – A KÖZTÉR FELMÉRÉSTŐL A KÖZTÉRI MILIŐ KIALAKÍTÁSÁIG

FRANCIA DÓRA – NAGY GYULA

SZTE TTIK, Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék

Napjaink városi térszíneinek kihasználtságában fontos szerepet játszanak átalakuló köztereink. Az elmúlt években a köztérfejlesztések és a városrehabilitáció a települések kiemelt fókuszába kerültek, hiszen a 2004-es csatlakozással Magyarország települési önkormányzatainak lehetősége nyílt az Európai Unió támogatásokra pályázni. A pályázati rendszerben azokat a projekteket részesítik előnyben, amelyek korszerű, innovatív, új megoldásokkal állnak elő.

A kutatás elsődleges célja feltárni olyan új, kreatív városfejlesztési stratégiákat, amelyek az élhető város megteremtésére törekednek. A téma összetettségéből adódóan a kutatás két léptékben mozog, megjeleni a város, mint makro környezet, a köztér pedig a mikro környezetet jelöli. A mikro környezet esetében, a kutatás azt vizsgálja, hogy melyek azok a szempontok, amelyek egy köztér sikerességét, illetve sikertelenségét befolyásolják vagy okozzák. Egy komplex szempontrendszer alapján próbál a vizsgálat választ találni arra, hogy egy közösségi tér mely adottságai jelentenek használat szempontjából előnyt és melyek válnak hiányosságukká. Ezzel nyitva lehetőséget további előremutató fejlesztésekre.

A kutatás arra keresi még a választ, hogy milyen módon kapcsolhatóak be a művészeti elgondolások a városrehabilitációs folyamatokba, hiszen a művészet a történelem során mindig is fontos részét képezte a városi terek minőségének. Szobrok, szökőkutak, épületdíszek, sajátos építészeti megoldások formájában jelent meg. A városi közterek, épülethomlokzatok sok esetben a városok legfontosabb emlékműveinek adnak „otthont”. A művészet alkalmas a

monumentalizálás, a szépség, a kultúra közvetítésére, de a téren levő alkotások tükrözik a társadalom helyzetét, reflektál a lakókra és a városi életre. A városi tér egy közvetítő felület a művészet és az emberek között. A kutatás célja bemutatni olyan alternatív, művészetekhez kapcsolódó megoldásokat, eszközöket melyek hozzájárulnak a lakosság bevonásához, a kreatív város és városkép kialakításához.